

Bohoslužby v Zábřehu 13.března 2022

Lk 9,28-36

Milé sestry, milí bratři, máte nějakou svou horu? Nebo aspoň kopec? Když jsem byl kluk, rád jsem došel až na jeden pahorek za dědinou, odkud byl krásný rozhled na všechny strany. Ten pohled do krajiny měl v sobě něco úžasného, i když jsem ještě nebyl věřícím, cítil jsem určitou fascinaci z toho, jaký je tam klid a výhled. Pravda, takovýto výstup a rozhled kolem sebe hodně připomíná úplně jiný příběh než ten dnešní. Ježíše vyvedl na jakousi horu pokušitel, aby mu nabídl všechno, co vidí, a donutil ho vzdát mu úctu. Kopce a pahorky jsou jen místa, ale jak vidno mají v lidském životě různé významy. Skutečně mohou vést k nebesům, tedy k pocitu, že člověk se cítí skoro jako bůh, protože má všechno pod kontrolou, svět mu leží u nohou. Stačí si vzpomenout na Babyloňany, kteří sice nestavěli pahorek ale věž, avšak význam to má tentýž. Hledali cestu, jak se dotknout nebes. Jak vidno, hodně tedy záleží na tom, co nebo kdo nás k tomu šplhání někam vzhůru vede. V Ježíšově případě ďábel dal této cestě vzhůru punc pokušení, snahy učinit ze sebe boha. V Ježíšově případě je tomu ale trochu jinak. Když vede učedníky na horu, nechce je pokoušet, nechce si kupovat jejich úctu planými sliby. Ježíšova cesta připomíná spíše Mojžíše nebo Eliáše, kteří také stoupali na různé hory. Důvod měli velmi podobný, tato jejich cesta měla pomoci ostatním lidem poznat, kdo je Hospodin, kdo je Bůh, kterého uctívají.

Cesta Ježíše se třemi ze svých učedníků začíná časovým údajem. Osmého dne. Osm dní měli učedníci na zpracování informace, která je evidentně velice zaskočila. Osm dní mohli přemýšlet, co znamená, hledat cestu, jak se s ní vyrovnat. Možná to trochu připomíná apoštola Tomáše, který slyšel zvěst o vzkříšení, ale nevěřil ji. Až osmého dne Ježíš udělal něco, co Tomáše vedlo k vyznání Ježíše jeho Pánem. Bůh dává člověku lhůtu, aby přemýšlel nad jeho dílem, nad slovy, která slyší a která se zdají být trochu mimo jeho představu. Představy a jejich střet se skutečností, o to jde v tomto Ježíšově příběhu. Cesta na horu souvisí s Petrovým vyznáním Ježíše Mesiášem a následným ohlášením cesty kříže a utrpení. Trochu zde můžeme vidět pokračování tématu pokušení, se kterým se Ježíš setkal na počátku svého působení. Vyznání Ježíše Mesiášem je okamžik, který vynáší člověka až do nebes. Je to splněný sen, protože se naplnilo očekávání spousty generací otců. Ale vzápětí přichází pochybnost. Mesiáš bude trpět, dokonce ho zabijí. Problémy se nevyhnou ale ani učedníkům. I na ně dopadne hněv těch, kteří v Ježíši prožijí zklamání, kteří ho nepřijmou v jeho jinakosti, v jeho odlišnosti od námi psaných scénářů Božího díla. Nelze se divit, že přijdou pochybnosti, jestli to vyznání Mesiášem nebylo unáhlené, jestli nejde jen o přelud. Pochybnosti pak klidně osm dní mohli svírat učedníky otázkou, proč je Ježíšova cesta zrovna vedena přes kříž a hrob, proč je následování Ježíše spojeno s možnými problémy? Jde se k něčemu takovému vůbec připojit? Neudělá takový krok

spíše jen blázen či dobrodruh?

Na horu Ježíš bere učedníky, aby se modlil. Že se jde Ježíš na horu modlit, to není nic neobvyklého. Často to tak dělal. Nyní ale bere tři ze svých učedníků. Proč? Proč je to důležité v tuto chvíli? Vyznáním Ježíše Mesiášem si učedníci udělali jasno, kdo podle nich Ježíš je. Ovšem oni nepotřebují potvrzení svých domněnek. Potřebují poznat, kým je Ježíš doopravdy, kdo je skutečně. Toto odhalení Ježíšovy osoby se děje, když se modlí. Vůbec v tuto chvíli nejde o to, jakými se modlí slovy, protože slova nejsou důležitá. Modlitba přece není nástrojem na ovládnutí Boha, kde by záleželo na přesných pokynech, co má dělat. Jak vidíme na Ježíši, modlitba je velmi důležitá pro nás, protože odkrývá, kým jsme. Má to svou logiku. Vždyť modlitbou se otvíráme Bohu, stojíme před ním. A stát před Bohem, to je podobné jako stát před zrcadlem. Vidíme svůj život, vidíme sebe, uvědomujeme si, co prožíváme, co nás svírá, co nás může osvobodit. V modlitbě se odehrává to samé. Tím, že se Bohu otvíráme, tím nám Bůh ukazuje, kým jsme. Zde není prostor pro žádné divadlo, pro role skryté za různými maskami. Když se Ježíš modlí, vidíme tedy, kým je. Ukazuje se jeho sláva, ukazuje se jeho příslušnost k Bohu. Ale nejen to. Ukazují se dvě postavy, dva muži, kteří s Ježíšem rozmlouvají.

Ježíšův vede rozhovor s Mojžíšem a Eliášem. Celkem dobrá společnost. Jenže to není hlavní sdělení této chvíle. Mojžíš s Eliášem jsou symboly zbožnosti Izraele. Jsou pilíři bohoslužby, které se celé generace účastní. Slova Mojžíše, tedy Zákona a Eliáše, tedy proroků směji slyšet Izraelité každý týden, každý rok znovu a znovu. Pochybnosti nad Ježíšem vcházejí z toho, že moc nerespektuje Zákon. Zcela viditelné je to, když uzdravil v sobotu, to je výživný materiál jeho odpůrců. Ale spadají sem i jeho slova o kříži a utrpení. Mnohým se zdá, že nepatří k Mesiáši, k zaslíbenému vysvoboditeli Izraele. Ovšem nyní učedníci vidí, že skutečný Ježíš, takový, jaký je v pravdě před Bohem, tak ten vede s Mojžíšem a Eliášem rozhovor o své cestě, probírá s nimi své kroky. Jinými slovy, dělá to, co je v souladu s Písmy, kterými se má řídit Boží lid. Tím rozptyluje obavy učedníků. To, co Ježíš dělá a bude dělat, to navazuje na Boží dílo, které se postupně ukazovalo v dobách těch velikých postav. Z tohoto setkání tak zaznívá jasný signál, že to, co se děje kolem, se nám možná vůbec nelíbí, ale má to svůj smysl. Pro toto jednání má Bůh svůj důvod.

Možná vás také zarazilo, že když se konečně začne dít něco velikého, když učedníci vidí, že Ježíš mluví s Eliášem a Mojžíšem, tak usnou. Není třeba se nad tím pohoršovat, nejde o jejich nezáměr. Doslova můžeme číst, že je zatížil spánek. Byli do něj někým uvedeni. Připomíná to Adama, když Bůh tvořil ženu z jeho žebra. Uvedl na něj spánek, aby neviděl, jak jedná, jak tvoří to, co mění jeho život. I zde tomu tak může být. Učedníci viděli a slyšeli to hlavní. Poznali, kdo je Ježíš, že se v něm plní slova Písma. Ale pak je zde něco, co před nimi zůstává skryto, protože to má svůj čas. Písma jim odkrývá až sám Ježíš po svém vzkříšení. Tím, že jim Bůh ukáže Ježíše jako svého Syna a oni poznají, že jde ve stopách Písem, tím se má předně změnit jejich vnímání dalších věcí, které Ježíš bude dělat. Už si nemusejí klást základní otázku po

Ježíšově Mesiášství a můžou tak hledat, k čemu ukazuje, jaké Písmo se na něm naplňuje.

Minimálně Petr je z této akce úplně u vytržení. To prozrazuje jeho reakce. Ani neví, co říká, prostě je fascinován a rád by na tomto místě zřídil tábořiště. Přirozeně, rádi se usazujeme tam, kde se nám líbí. Ale to není cílem tohoto výstupu. Na té hoře se nemají usadit, ale připravit na další cestu. Zastínění oblakem a zvuk hlasu z nebes odkazuje na začátek Ježíšova působení. Připomíná, že od Jordánu vedla jeho cesta pouští. Takže ne, naše místo není na hoře či kdekoliv jinde, kde se to zdá úžasné, kde cítíme, jak nás cosi vznáší až do nebes. Naše místo je dole pod horou, tam, kde je shromážděn Boží lid, tam, kde je mnoho těch, kteří zápasí s pochybnostmi, s každodenními starostmi, s věcmi, které přesahují jejich možnosti a síly. Je třeba se tam opět vrátit, protože tam se odehrává lidský život. Ta hora, ta má jiný smysl. Připomíná, že zpět do těch všedních bojů se nevracíme s prázdnýma rukama.

Každý z nás potřebuje nějakou svou horu proměnění. Vždyť následovat Ježíše není jednoduché. Není jednoduché jít v tomto světě, vidět jeho mnohé bolesti a utrpení. Proto občas potřebujeme být vyvedeni někam výš, kde si uvědomíme, že nad vším tím světem bdí Boží láska. Potřebujeme ty okamžiky, kdy nevidíme náš svět jen jako sérii pohrom a utrpení, ale jako Boží dílo, úžasné dílo, za které můžeme děkovat. Jak takovou horu najít? Univerzální recept tu nemám, na takovou horu totiž nejdeme sami, ale vede nás tam Ježíš, když nás zve do své blízkosti, když nás zve, abychom prožili jeho setkání s Otcem.

Pane Ježíši, děkujeme, že smíme poznávat, kým jsi a jaká je tvá cesta. Dej nám moudrost i odvahu, abychom se na této cestě za tebou uměli držet a mohli tak čerpat posilu do každého dne naší služby.

Amen.